

at naar der staa saa store Interesser paa Spil for Statskassen, som der gør i dette Forslag, maa den højtærede Finansminister have Raad til at være ret liberal og human i sin Fortolkning af denne Bestemmelse. Det er jo ikke noget, der vil kunne paaføre Statskassen meget store Udgifter.

Med disse Bemærkninger kunde jeg slutte vedrørende dette Forslag; men jeg maa dog udtale en Beklagelse af, at den højtærede Finansminister slet ikke har taget noget Hensyn til det Forslag, der er stillet af det socialdemokratiske Medlem af Udvalget, nemlig Tobaksarbejderforbundets Formand Christian Jensen. Han har i sin Indberetning til Ministeren stillet et selvstændigt Forslag om offentligt Tilsyn med Tobaksindustrien og Handelsavancen. Dette Forslag har den højtærede Finansminister intet Hensyn taget til, men alene holdt sig til det, om hvilket de andre interesserede, Handelen og Industrien, var enige. Det maa jeg i meget høj Grad beklage, fordi det forekommer mig, at saaledes som Forholdene udvikler sig i Tobaksindustrien, og i mange andre Industrier og Virksomheder for Resten, er det nødvendigt, at Staten øver Kontrol med Priser og Avance. Her faar vi jo en meget omhyggelig Statskontrol vedrørende Tobaksfabrikationen o. s. v.; vi har en meget omhyggelig Statskontrol vedrørende Ølproduktionen, og vi vil faa en meget omhyggelig Statskontrol vedrørende Chokoladefabrikationen, hvis den højtærede Ministers Forslag vedtages. Men der er dog visse Friheder tilbage, selv om det ikke er mange. Der er den Frihed, at Arbejdsgiverne og Arbejderne kan faa Lov til at slaas, saa galt de vil, om Arbejdslønnen, og Fabrikanterne kan blive ved at tjene lige saa store Penge, de vil, for saa vidt de kan komme af med deres Varer. Det er der ingen Kontrol med, det er det eneste, den nuværende Regering ikke vil have nogen Kontrol med.

Jeg synes, det er nødvendigt at faa en Kontrol, saa meget mere som alting tyder paa, at Tobaksfabrikanterne udnytter Situationen meget stærkt. Arbejderne i Tobaksindustrien har faaet to Lønedsættelser, som tilsammen andrager over 15 Kr. ugentlig; men til Trods herfor er Cigaretterne lige dyre. En Cigar som Phønix kostede 35 Ø., den Gang Arbejderne tjente 15 Kr. mere om Ugen, end de gør nu, men Fabrikanterne har stukket de 15 Kr. i deres egen Lomme, og Forbrugerne betaler vedblivende 35 Ø. Jeg synes, det er et Forhold, Regeringen ikke i Længden kan se paa med Ligeegyldighed. I dette Tilfælde drejer det sig om

Cigarer, men i andre Tilfælde kan det dreje sig om meget mere nødvendige Artikler, som produceres under saadanne Betingelser, at de meget vel kunde sælges billigere; men vi har ingen Kontrol.

Her er nu stillet et efter min Mening meget moderat Forslag fra Tobaksarbejderforbundet om at faa et Tilsyn med Tobaksindustrien og faa udøvet en Kontrol, saaledes at Fabrikanterne ikke faar Ret til at plyndre Befolkningen udover alle Grænser; og der er endvidere stillet et Forslag, som gaar ud paa ogsaa at øve Kontrol overfor Detailhandlere i Tobaksindustrien, som jeg maa sige ogsaa beregner sig en meget høj Profit. Forholdet er det, at i Øjeblikket tjenes der saa vidt mig bekendt 25 pCt. eller mere i Avance ved Handelen med Cigarer. En Cigar som Phønix betaler Detailhandlerne med 27½ Ø. og sælger for 35 Ø. Der tjenes altsaa 26—27 pCt. paa denne Cigar. En Æske Skraatobak køber de for 19 Ø. og sælger for 25 Ø.; de tjener altsaa 33 pCt. derpaa. Med disse svimlende høje Priser paa Tobaksfabrikata er det jo en ganske urimelig Avance at tage 25, 26, 27, ja, helt op til 33 pCt., og det forekommer mig, at Regeringen burde føre Kontrol med Prisen.

Jeg maa beklage, at det Trustforslag, som i sin Tid var til Behandling her, og som det nuværende Regeringsparti har stemt for, stadig ikke er fremlagt for Rigsdagen. Jeg maa sige, at jeg er saa meget mere betænkelig ved hele denne Udvikling, som det er øjensynligt, at man indenfor Fabrikanternes Kreds har bestemte Prisaftaler og endogsaa øver et Tryk paa visse Detailudsalg for at holde Priserne oppe. Der er saaledes tilgaaet mig et Brev, som muligvis var bestemt for andre, og dette Brev giver nogle meget generende Oplysninger om den Trafik, man driver paa Omsættningens Omraade. Jeg vil gerne med den højtærede Formands Tilladelse oplæse dette Brev, idet jeg dog udelader visse Ting i det, for at det ikke skal fremgaa, hvem det er, der har skrevet det — det er et Firma i Provinsen.

Brevet lyder saaledes: „Besvarende Deres ærede af i Gaar meddeles Dem, at da vi for et Aar siden overtog Forretningen her, var der bl. a. 2 à 3 mille“ — her følger Navnet paa en Cigar, som jeg vil kalde x — „og samme Kvantum fandtes i Aar igen, til Trods for at vi i Mellemtiden ikke har gjort Indkøb af dette Mærke. Vi averterede da Cigarer til Salg til Underpris (idet der ligeledes fandtes andre Mærker, som vi aldrig solgte af), hvilket resulterede i, at vi fik realiseret adskillige mille Cigarer,